

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celovcu 25. novembra 1887.

Št. 22.

Koroški pavrnpond in „Mir“.

III.

Od koroškega pavrnponda v obeh deželnih jezikih razposlano pismo pravi, da je, ako si hočejo kmetje pomagati, prvič treba, da se vsi kmetje zedinijo in napravijo „koroški pavrnpond“. O tem smo pisali v poslednji številki. Danes vzamemo imenovano pismo spet v roko in pogledamo, kaj je po mislih Grabštanjskih pavrnpondarjev k sreči in zveličanju koroških kmetov še dalje treba.

Imenovano pismo pravi daleč:

„V drugič pa ima pavrnpond nalogo po prednašanju in govoru v fersamlungah in po lahko razumljivih natisih, pavra razbistriti in izobraziti, tako da bode postal on sčasom sam svoj mož, kateri se je naučil prav in dobro misliti in soditi, in kateri zna spoznati, kaj mu je treba in tudi sprevidi, kaj je v političnem, gospodarskem in druževnem obziru za pavrški stan koristno ali škodljivo, da on ve kakšne postave potrebuje, koga sme voliti, komu zaupati itd.“

Kedar je paver prišel tako daleč, tedaj bo on tudi postal samostalen, čestiti in, kjer je treba, tudi strašen mož, kterege besede se bodo poslušati morale. Potem pavr tudi ne bo več potreboval voditeljev, kateri ga, kakor pastir čredo, k volitvi gonijo, pri tem pa samo na svoj korist mislijo in naposled pavra, kateri jih je volil, zasmehujejo in mu, kjer da le morejo, še škodo napravljajo. To pa zamorejo taki zapeljivci folka ali ljudstva samo tako dolgo storiti, kakor dolgo je pavr tako neumen, da spoznati ne more, kaj poslanci, ktere je on volil, v londtogu in rajhsratu delajo. Je enkrat tako izobražen, da to sprevidi, tedaj bode tudi pregrešna nepristojnost minula, da poslanci, ktere so volili pavri, ravno proti pavrom delajo.

Za tem izobraženjem hlepeni pavrnpond, in tudi v tem obziru bo vsak pameten človek podobril, da nasleduje pavrnpond lepo — pavru koristno namembo.“

Tudi mi konservativni katoličani smo za šole, tudi mi dobro vemo, da je vsakemu kmetu, obrtniku in rokodelcu treba več znati, kakor v poprejšnjih časih, vendar smo zastran šol v nekterih rečeh drugih misel, kakor liberalci in nemškutarji.

1. Liberalci in nemškutarji pričakujejo od šol, da bojo nas rešili vseh nadlog in nam Evinim otrokom sedanjo solzno dolino spremenili v sveti raj.

Zidajte pri vsakej vesi najlepšo šolsko palačo, postavljajte vsakemu otroku najboljšega učitelja, tako da bojo vsi pravi Salomoni in modrijani: vendar pa zemlja ne bode veliko več rodila, drevje ne bode veliko več sadja dajalo, živina ne bode več mladja gleštala, ameriška in ruska konkurenca ne bode nehala, lesovje po gojzdih ne bode hitreje rastlo, — kratko ostala bode dolina solz, v kateri si moramo v potu svojega obraza kruh služiti.

2. Liberalci in nemškutarji hočejo brezverne šole, mi konservativni katoličani pa za katoliške otroke katoliške šole.

Krščanska vera, kakor jo uči sv. katoliška cerkev, je po našem prepričanju prva in glavna podlaga ne samo večne, ampak tudi časne sreče. Ako bi bili vsi vladarji, vsi ministri in svetovalci, vsi uradniki, vsi velikaši in bogataši, vsi očetje in matere, vsi gospodarji in gospodinje, vsi hlapci, dekile in delalci verni in zvesti kristjani v besedi in djanju: bilo bi veliko, veliko menj nadlog in težav, krivic in goljufij, sovraštva in pobojev, stradanja in pomanjkanja, žalosti in solz na zemlji. Šole hočemo za nas katoliške, to je take, v kterih se ne uči krščanski nauk le kake dve uri na teden, — timveč navzet krščanskega duha mora biti vsak učitelj, polna krščanskega duha vsaka šolska knjiga, kratko: ves poduk, vsa odgoja mora se ravnati po duhu in nauku sv. katoliške cerkve!

3. Liberalci in nemškutarji hočejo, da bi tudi kmečki otroci hodili celih osem let v šolo. Mi pa trdimo: Za kmečke otroke je dosti, ako hodijo šest let v vsakdenjsko, in potem še 3—4 leta v nedeljsko šolo. Ako so učitelji dobro podkovani in marljivi, ako so šolske knjige kmečkim potrebam primerno sestavljene, ako se število šolskih predmetov stisne samo na kmečkim otrokom potrebne reči: gotovo se bojo otroci v celih 10 letih naučili, česar potrebujejo za svoje domače potrebe.

Ravno te misli je gosp. Plazotta iz Špaterijona, eden prvih, že davno znanih nemško-liberalcev in naših najhujših nasprotnikov, na znanje dal. Imeli so „koroški pavrnpondarji“ 1. maja 1887 v Belaci svoj veliki letni shod. Med govorniki je bil tudi gosp. Plazotta. Prav temeljito je dokazoval, da je sedanja domovinska postava kmečkim občinam v veliko škodo in kvar, ter jim naklada strahovitno butaro. Potem pa je začel govoriti o osemletnej šoli in živo popisoval, kako škodljivo in nepotrebno da je, da kmečki otroci celih osem let v šolo hodijo. Sklenil je svoj govor: „Dolžnost, da kmečki otroci obiskujejo osem let ljudsko šolo, je kmetijstvu ravno tako škod-

ljiva kakor državi. Ta dolžnost naj se skrajša na šest let.“

Kakor ta liberalec, misli o ljudskeji šoli največa večina vseh kmetov — nemških in slovenskih —, širokoustni liberalci jih pa v svojih časnikih in govorih preupijajo.

4. Liberalci in nemškutarji hočejo za slovenske otroke slovensko-nemške, ali pa prav za prav nemške šole, mi pa hočemo slovenske šole, v katerih je matrnji, slovenski jezik skoz in skoz podučni jezik, nemški se pa pridene v viših razredih kot učni predmet. Tako se bojo slovenski otroci naučili slovensko brati, pisati in rajtati, tako si nabirali znanost in vednost za prihodnje življenje potrebnih, tako si pridobili veselja, tudi v poznejših letih prebirati slovenske knjige in časnike, se omikovati in napredovati.

Dajte nam torej učiteljev naše matrne besede zmožnih, ne pošiljajte nam trdih Nemcev, pri katerih naši otročiči še tiste drobtince matrne besede pozabijo, katerih so se v nižem razredu pri slovenskem učitelju z velikim trudom naučili. Dajte nam vse šolske knjige v slovenskem jeziku, kakoršnih imajo Nemci v nemškem jeziku!

Snovali smo konservativni katoličani že pred 20 leti kmečke družbe; začeli so jih pavrpundarji tudi snovati in so v tej zadevi naših misel. Bog daj, da bi tudi zastran šol spoznali, kakošne šole zamorejo kmečkemu stanu koristiti, in mu pomagati v njegovih velikih, mnogobrojnih in skoraj neprenosljivih stiskah in nadlogah!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Poštne tiskovine.) Spet se bliža čas, ko boste, ljubi Slovenci! naročali si razne časnike. Večletna skušnja me uči, da pri naročevanju še clo znani rodoljubi delajo marsikaj narobe. „Mir“ dobiva naročnike iz vseh slovenskih pokrajin, pa iz vseh teh, — še iz Kranjskega, da! iz same bele Ljubljane — pošiljajo naročnino po samo nemških nakaznicah! Vsaka naročnina me razveseli, vsaka taka nakaznica me pa ožalosti in boli. O zakaj da pa — to je pač vendar le prava malenkost! Nakaznica sama je res prava malenkost, — kar pa v takej trdonemškeji tiči, to je imenitno! „Mir“, vsi slovenski časniki in slovenski poslanci se potegujejo za to, da tudi slovenski jezik dobi svoje postavne pravice. Tudi visoko ministerstvo tem tirjatvam blagovoljno ustreza in napravljja poštnje tiskovine tudi v slovenskem jeziku. Slovenci so pa tako malomarni, tako nehvaležni, da po takih tiskovinah še poprašujejo ne, in če tudi poprašujejo in jih na pošti ne dobijo, molčé prenašajo tako nepostavno krivico! Slovenci, to je narobe svet, tako ne pridemo nikamur! Poštne uradnije pošiljajo nemško-slovenske tiskovine na Dunaj nazaj, češ, da jih Slovenci ne marajo ali clo nočejo, ministerstvo pa more reči: Kaj bomo krvavi denar metali za tiskovine, za ktere Slovenci ne marajo, in djano je za ves napredek, kterege smo storili na narodno-jezikovnem polju! Ravno taka, kakor pri nakaznicah, je tudi pri dopisnicah — Correspondenzkarte —, pri zalepkah — Karten-Brief —, pri voznihi listih — Frachtbriefe —;

poštne uradnije jih morajo imeti in tudi dajati v obeh deželnih jezikihi. — Ravno kar sem dobil ta-le dopis v roke: „Kakor vidite, imamo le samo nemške nakaznice. Ako se po slovenskih tiskovinah pri poštnih uradihi v Velikovecu ali v Grebinju pobara, je najhitrejši odgovor: „Es ist keine Nachfrage darnach“; nikdo ne poprašuje, za nje, ali vendar se vidi na poštnji hiši v Velikovecu napis: C. kr. poštni urad Velikovec.“ — Slovenci! sami si moramo pomagati. Spoštujmo najprej sami sebe in svoj jezik, potem bojo tudi drugi morali nas in jezik naš spoštovati. Postava je za nas, ministerstvo je za nas; kdo hoče in more torej biti proti nam?

Iz Podjunske doline. (Učiteljska konferenca.) V „Celovčanki“ sem bral, da so učitelji Velikovškega, Dobreleškega in Kapliškega sodnjškega okraja imeli 20. avgusta v Velikovecu svojo letno konferenco. Pričujoč je bil tudi deželni šolski nadzornik gosp. dr. Gobanc. Pohvalil je gg. učitelje in rekel, da je ž njimi popolnoma zadovoljen. Spričal je pa to svojo pohvalo s tim, da je omenjal, kako veselo raste število takih mladihi ljudi, ki znajo brati in pisati, in menda — cesar pa gospod omenil ni, kar pa on najbolj povdarja — znajo brati in pisati — nemško. Tudi nam Slovencem se dopada in hvalimo učitelje, da učence učijo brati in pisati. Na prvem mestu pa nam in tudi našej šolskej postavi stoji uravno-verska odgoja — „sittlich-religiöse Erziehung“. Ta pa je le mogoča na podlagi materinega, torej pri nas slovenskega jezika. Kar slovenski otroci v ljudskeji šoli nemščine ujemejo, se jim, ako doma ostanjejo, kar se večidel tudi godi, skorej razkadi, še nemški brati in pisati pozabijo, slovenskih bukvihi in časnikov pa brati ne znajo in ne morejo v poduku in omiki napredovati. Veliko bolj bi bili učitelji hvale in zahvale vredni, ako bi svoje učence prav dobro in temeljito podučevali v materinem jeziku, jim tako pot poravnovali do prave omike, zraven jih pa tudi za potrebo naučili kaj nemščine. — Mi koroški Slovenci smo volje, še dalje živeti in veljati kot narod v mnogojezičneji Avstriji. Take razžaljivne in hujskavne besede: „V 50 letih ne bode več Slovenca“ ali „Vam (Slovenem) je ura že potekla, Vam je že odklenalo“, take in enake besede, naj pridejo tudi iz ust kakege deželnege šolskege nadzornika, imamo za šaljive bedarije in sladke sanjarije zagrizenih nasprotnikov, pa jih vendar britko obžalujemo in oistro obsojamo, ker narodni mir kalijo v deželi.

Iz Šent-Lenarta pri sedmih studencih. (Letni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico.) Četrtookrat že vam imam poročati, dragi „Mirovi“ bralci, kako se obnaša in marljivo deluje naša podružnica sv. Cirila in Metoda. Stara je komaj eno leto, pa že štirikrat je zbrala svoje društvenike k zborovanju. V nedeljo 6. novembra smo namreč imeli letni zbor v Šent-Lenartu. Prijazna ves je oblekla praznično obleko. Slovenska bandera so oznanovala, da imamo naroden praznik. Po končaneji popoldanskeji službi Božjej se je zbralo obilno število mladihi in starihi posestnikov iz Šent-Lenarta in soseskih far, da bi se udeleževali zborovanja v Majričeveji gostilni. Načelnik Wutti p. d. Pajovec je pozdravil družbenike s prisrčnimi besedami. Razložil je nadalje,

kako silno potrebna je družba sv. Cirila in Metoda Slovincem. Tajnik je poročal, kaj da je do zdaj podružnica storila in kaj je dosegla. Med drugim nam kaže poročilo, da je imela podružnica ob koncu prvega leta že 323 družstvenikov; med njimi 197 moških in 126 žensk. To je lepo število! Ponosni smo na Beljaško podružnico Slovenci Beljaške okolice. Ponosni smejo biti na njo vsi koroški Slovenci. Zakaj ni je podružnice po celem Slovenskem, ki bi štela toliko udov, kakor naša. Le tako je mogoče, da je poslala že v prvem letu glavnemu vodstvu v Ljubljani 290 gld. Dosedanji odbor je bil izvoljen tudi za prihodnje leto. Zbor je sklenil nadalje, da se napravi družbena knjižnica, iz ktere si bojo udje lahko izposojevali slovenskega berila za poduk in kratek čas. Posebno pa se je dopadel nasvet, naj se postavi družba sv. Cirila in Metoda na cerkveno stališče. Sklenilo se je, naj se glavno vodstvo naprosi, da to poskrbi. Gotovo bi se pomnožilo število podružnic in udov, ko bi postali deležni tudi sv. odpustkov, kakor udje družbe sv. Mohora. Omeniti moram tudi, da nas je tajnik Wuherer posebno kratkočasil s svojim šaljivim govorom. Prav ljubo sta deklamovala Wuherer Ljudovik „Borisov krst“ in Regina Komar „Limbarsko goro“. Po končanem zborovanju so se mnogobrojno zbrani Slovenci po telegrafu zahvalili premilostljivemu knezoškofu za Njihovo skrb pridobiti nam več duhovnov, in so Njim sporočili svoje popolno zaupanje in udanost. Da bi se nam rodilo več takih podružnic tudi po spodnjem Koroškem, to nam Bog daj! V slogi je moč!

Izpod Dobrača. (Nova podružnica sv. Cirila in Metoda.) Skrajni čas je bil, da so se Slovenci na Zili predramili. — Podružnici nemškega „šulferajna“ v Podkloštru in Šent-Štefanu na Zili so podružnice katoliške in slovenske družbe sv. Cirila in Metoda nasproti postavili. Varovala bode sprednjo Zilo nemške povodnji in branila na grobu Slovencev postaviti svoj nemški most v Trst do Adrije! Vrli narodnjak Janez Schnabel, po domače Krepec, v Zahomei pri Zilskej Bistrici, je kot pooblaščenec glavnega vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za nedeljo, 30. oktobra t. l., o štirih popoldne sklical slovenske rodoljube, naj ustanovijo podružnico na Zili, s sedežem v Zilskej Bistrici. Pa kako so se zbrani začudili, ko so zvedeli, da se je gosp. Schnabel v Beljak odpeljal. Kot uda komisije za uravnanje Zile so ga v zadnjem hipu poklicali. Ali slavne komisije ne poznajo tretje božje zapovedi, da prav v nedeljo delajo? Ker so družbeniki vedeli, da se sklicatelj o pol sedmih zvečer vrne, čakali so mirno in se veselo razgovarjali; samo nekteri so odšli. Ko pride sklicatelj, brž pozdravi pričujoče prav po domače srčno in lepo. Gosp. Gorjanski župnik je potem razlagal namen, ki ga ima družba sv. Cirila in Metoda. Ovrigel je tudi očitanja naših nasprotnikov. Pravila se preberejo in nespremenjena potrdijo. Potem so bili začasno načelnštvo enoglasno izvoljeni: Janez Schnabel za prvomestnika; Filip Milonik, p. d. Koren v Zahomei, za blagajnika; Matej Lutman, Gorjanski župnik, za zapisnikarja. Potem sklene sklicatelj zbor, kterege se je 24 družnikov udeležilo. Dolgo smo še zbrani ostali, se pogovarjali in mile slovenske

pesmi prepevali. Vsem se je ves čas navdušenje za narod na obrazu videlo. Do zdaj ima ta najmlajša podružnica 4 ustanovnike, 35 letnikov (med njimi dve krepki Slovenki) in enega podpornika. V kratkem pa se bo to število najbrž na dvesto pomnožilo. — In zdaj še vi Slovenci v junskej, rožnej in kanalskej dolini posnemajte vrle Zilane in ustanovite vsaj po eno podružnico sv. Cirila in Metoda! Ali hočete še vedno spati in nasprotnikom pustiti, da vam otroke ponemčujejo in odtujčujejo? Pomagaj si sam in potem ti bo tudi Bog pomagal! Časi so res slabi, pa denar, kterege podarimo družbi sv. Cirila in Metoda, ni zavržen, temveč stoteren sad obrodi. In ker se za to potegujemo, za kar sta delala sv. brata Ciril in Metod, namreč za sv. vero, za našo Avstrijo in narod, za kterege nas je Bog ustvaril, dobimo tudi večno plačilo. Potem se malo zmenimo za klepetanje naših nasprotnikov, češ, da mir kalimo. Ne, mi ne kalimo mirú, ker Nemce spoštujemo, se radi od njih dobrega učimo, jim iz srca vse pravice privoščujemo in nečemo nobenega nemškega otroka posloveniti. Naši nasprotniki mir kalijo, ker nas nočejo pri miru pustiti in si na vso moč prizadevajo, da bi nas mogli brž ko mogoče ponemčiti. Zato naj govorijo, karkoli hočejo. Ne udajmo se jim, temveč potegnimo jim šemo z obraza! Potem nam zasijejo lepši dnevi. Tudi naše geslo je: Vse za Boga, cesarja in domovino!

Iz spodnje Zile. (Nepotrebne skrbi.) Vsled nesloge in dolgega prepira srenjčanov zavoljo šole se je liberalcem posrečilo, da so pri volitvi v občinski zastop občine „Strajaves“ zmagali. Pri volitvi so se godile sicer čudne nerednosti, pa ker na dotičnem mestu nihče ni oporekal, je volitev obveljala. Ta stranka rabi svojo oblast v liberalnem in nemškem duhu. Nedavno je izrekla premilostljivemu knezoškofu nezaupnico zavoljo jezuitov. Temu občinskemu odboru pač ni mar za občinske potrebe. Tudi letošnjo jesen je Bistriški potok zalil in zasul lepe senožeti in polja, zakaj pa občinski odbor ne skrbi, kako bi se takim nezgodam v okom prišlo in pomagalo? Tega se liberalni možje ne zmenijo, ker imajo vse druge nepotrebne skrbi, namreč ugovarjati knezoškofu in preganjati jezuite. Na čelu tega proticerkvenega odbora sta dva liberalca: Janez Milonik ali Zdižen v Strajivesi in Anton Ahac, stari Merlin na Bistrici. Vsi drugi odborniki javeljne vejo, kdo so jezuiti. Kajti nekdo je vpričo štirih takih starešin petsto goldinarjev tistemu ponudil, ki more povedati, kaj so Jezuiti in kaj hočejo? In akoravno so bili vsi štirje „modri, učeni in naprednjaki“, vendar ne eden ni mogel ne ene črhiniti. Vsi so bili tiho kot miš in samo eden je rekel, da v Celovcu in Beljaku imajo modre in učene starešine, in zato oni niso nespametno ravnali, da so se jim pridružili!! Ali to niso prave sirote, možaki, ki kaj podpišejo, česar ne razumejo? Ljudje, ki so to zvedeli, kar strmijo in bodo proti sklepu starešinstva protestirali. Tako je prav. Tako naj bi se povsod obnašali.

Iz Rebrce. (Potres.) Snoči ob 10. uri in 24 min. smo imeli tukaj na Rebrci in v okolici močen potres. Kakor močna so naša zidovja, zdelo se mi je, da gre vse na kupe. Od začetka se je slišalo samo neko šumenje po zidovju, in neko bu-

čanje v daljavi, kakor da bi se velika skala valila navzdol. Naenkrat, silen vdarec in zibanje od juga proti severo-vzhodu pri dve sekundi trajajoče. Aneroïd je padel od 720.02 na 700.05. Poprej je bil od juga strašansko piš, prava burja, kakor zna le na Rebrci razsajati, potem naenkrat popolnem mirno. Ravno tako se sporoča iz več krajev: iz Tinj, Grabštanja, Prevalj, Pliberka, Lipice, Lavantinske doline; — potres so menda imeli le bolj po južnem delu Koroške proti jutru naprej.

Iz Zgornjega Roža. (Snujmo posojilnice!) Slovenci živimo v južnem delu koroške dežele od Pontabla in Šmohorja do Dolnjega Dravbrega. Nemški otoki, v katerih pa stanuje veliko Slovencev, so Trbiž, Celovec, Velikovec, Pliberb in Kapla. Kako bi se dale po teh slovenskih dolinah zasejati toliko koristne posojilnice? Nek dopisnik v „Südsteirische Post“ nasvetuje, naj bi se tukaj napravila posojilnica in sicer za vso Celovško okolico. Meni se pa zdi, da bi bil ves Celovski sodnijski okraj, ki šteje 31.000 duš, za to preobširen. Koliko bi moralo odbornikov in zaupnih mož biti, da bi poznali vse kmete v Šmihelu in Hodišah, v Medgorjah in Dholici, v Grabštanju in Bilčovsu?! Bolje bo morda, napraviti več manjših posojilnic in po svojih mislih tako-le: v Žabnicah za Kanalsko dolino; — na Bistrici za Ziljsko dolino, — v Lipi za tamošnjo okolico; — v Borovljah za Spodnji Rož; — v Pokrčah za okolico; — v Kotmarejvesi za fare Kotmaraves, Bilčovs, Žihpolje in Vetrinje; — v Škofičah za Škofiče, Logoves, Šent-Ilj, Hodiše in Otok; v Celovcu za okolico; — v Velikovecu za okolico; — v Dobrlejvesi za Podjunsko dolino; — v Železnej Kapli za Kaplo, Belo, Obirsko in Jezersko; — v Pliberci za okolico; — v Prevaljah z Črno, Mižico, Faro, Guštajn in Kotlje in v Dolnjem Dravbregu za celo okolico.

Glejte, rodoljubi! koliko nam še menjka! Torej na delo in snujmo posojilnice! Te so narodne trdnjave in podpornice. Že zdaj, ko so se posojilnice komaj razvijati začele, darujejo vsako leto nekaj za narodne namene. Kdaj pa od nemških hranilnic kaj dobimo? Kolikokrat pa posojilnice pomagajo posameznim posestnikom v največji sili, to ne pride v časnike in se ne razglasi. Dotičniki pa to že vedo in so hvaležni. Zato pa tudi še ni bilo slišati pri nas, da bi bila kaka posojilnica prenehala. Tudi ni bilo slišati, da bi bil kdo kaj zgubil pri posojilnicah. Hvala torej možem, ki jih snujejo!

Iz Kotmare vesi. (Kdo ima prav, Slovenci?) Znano je, da piše glasilo koroške kmečke zveze „Bauernzeitung“, razsvitljeno in napredno prav po veliko-nemškem kopitu. V št. 21. t. l. prinesel je ta list nekaj izrekov, nekega gotovo električno razsvitljenega liberalnega Salomona polnih proticerkvenega duha, katerih eden se glasi: „Čim bližje da je samostan, tim revnejši je kmetov stan“. Potem bi bil namreč samostan največja nesreča kakega kraja. „Kärntner Volksblatt“ pa piše v št. 43 t. l.: Francoske novine sporočajo, da so, na poljedelske razstavi v pokrajini Išer na Francoskem dobili menihi samostana oo. Trapistov v Rujonu, veliko zlato svetinjo, v spoznanje, da lepo napredujejo v poljedelstvu, in sicer v kraju, ki je bil pred njih prihodom popolnoma nerodovit. Sto

in deset hektarjev močvirja spremenili so umetno v rodovito polje, ki daje najizvrstnejše pridelke v blagostanje tistega kraja. — Prašamo, ali je francoska vlada tako zabita, da odlikuje nesrečnosne samostance, ali pa ima „bavrncajtunga“ ves drugi namen, kakor pa koristiti kmetom? Mislimo da velja poslednje. Tako je tedaj glasilo „koroškega pavrpunda“! Čivkanje pa spričuje, kakšen da je ptič, ali je tedaj pavrpund tak! Slovenci, pokazimo mu figo!

Iz Bistrice v Rožnej dolini. (Prekletto žganje; podružnica sv. Cirila in Metoda.) Od sosedov unkraj Drave slišimo res prav žalostne novice. Unokrat smo brali, kako da je nekterim možakom, na ktere bi bili cerkev zidali, pri šolske komisiji srce v hlače smuknilo. Danes pa spet slišimo par novic, iz katerih vidimo, kaj dela prekletto žganje in kako sila potrebna da je ostra postava zoper žganje. V — ime zamolčimo — sta dva pobalina, ki sta se ob semnju preveč žganja nasrkala, dvema sosedoma prav po roparsko okna raztrpila. Eden nju se je drugi den obesil, pa je bil po naključju še srečno smrti rešen. — Na Vseh Svetih zvečer je nekaj ponočnjakov v neko prav poštono hišo vdrlo. Oče in mati sta se bila odpeljala k pogrebu nekam na Nemeih, doma pa je ostala njih 15letna hči in nek varuh. Po noči pa so prišli vasaľci v hišo in kaj so vganjali, bode sodnijska preiskava spravila na den, kajti oče je šel tožit. — To so res žalostne novice, kakoršnih poprejšnje čase na kmetih ni bilo slišati. To dela pijančevanje; iz tega se izcimi razuzdanost, sčasoma tudi popolnoma nevera, da človek ne mara ne za Boga, ne za cerkev, ne za božjo službo, ne za nebesa in pekel: postane hujši kot divja zverina, ktere se mora vse bati. — Veseli me, da morem tudi kaj veselega sporočati. Znani rodoljub in sloveči župan v Svetnej vesi, gosp. Martin Stih, se je poprijel dela in je trdne volje, napraviti podružnico sv. Cirila in Metoda. Rožna dolina je slovenska in šteje v svojej sredi veliko vnetih rodoljubov. Torej upamo, da pojde ta rodoljubna, živo potrebna in že dolgo zaželjena ustanovitev srečno izpod rok. Bog daj srečo!

Iz Gorenč pri Rudi. (Kmetje pozor!) Nihče nam ne more za zlo jemati, ako smo jeli nad „Koroškim pavrpundom“ z glavo majati. 15. marca tega leta bilo nas je obilno število pri kmečkem zboru v Lipi pri Pužejih. Zares veliko koristnega in važnega za naš ubogi kmečki stan se je tam govorilo in povdarjalo. Po dokončanih govorih so nas odborniki začeli nagovarjati, naj se vsi podpisemo; vsak, kdor se podpiše, dobi lepe bukvice, v katerih bojo tiskane prav koristne reči. Tudi dobi „pratiko“, kakoršno hoče, slovensko ali nemško. To bode vse vkup stalo le en goldinar. No! smo mislili mi kmetje: En goldinar že ni taka reč, ako dobimo bukvice in pratiko, v katerih bomo brali lepih in podučnih reči. Pa žalibog zmotili smo se! Dobili smo nemško „Deutsche Allgemeine Bauernzeitung“, ki stane za leto 2 gld. 40 kr, za pol leta 1 gld. 20 kr. Oho! smo si mislili, ali so to tiste hvalisane bukvice in pratika! Slovenski kmetje tega nemškega časnika ne bomo brali. Mi ne maramo za take časnike, ki so polne nemško-liberalnega duha, — mi rajši prebiramo slovenske bukve sv. Mohorjeve družbe, v katerih najdemo izvrstno

lepih reči za poduk in kratek čas in stanejo le en goldinar za leto. Mi smo in ostanemo zvesti, slovenski katoličani in trdni Avstrijanci: Vse za vero, cesarja in domovino!

Iz Sela pri Bledu. (Čudna so Božja pota.) Dobili smo Jerneja Muleja 12. novembra v jezeru. Njegov brat Janez iz Mlina, 33 let star, je prišel zraven, je imel skrb za pokop svojega brata. Res ni bil trdnega zdravja, je svojega brata spremil en čas, potem se je vrnil domu, pa ni dosegel svojega doma. Dvajset korakov od svojega doma, je zdihtil svojo blago dušo. Ker sta bila brata v ljubezni med seboj, tudi zdaj počivata na pokopališču v Gradu skupaj. Bodi jima lahka zemljica! Nekaj še moram omeniti. Bila sta oba premožna kmeta, zatorej bo tudi veliko zmešnjave, ker še niso vsi otroci dorasli. Naš župan je imel že isti den veliko opraviti zavoljo Muleja, pa je bilo veliko opravila brez potrebe; nisem ga še slišal toliko slovensko govoriti, kakor ta čas. Res je čuden tiček, ker je njegovo prijetno govorjenje le nemško. — Jesen je grda, žita so slabo obraščena, stelje ne moremo napraviti, živina nima nobene cene, kaj bo za kmeta.

Trst. (Oznaniilo in prošnja.) Večkrat sem premišljeval jes žalostno stanje koroških Slovencev. Vsakega to boli in mislim vsakemu je tudi dolžnost, da temu pomaga, kar mu njegov stan dopušča. In tako je tudi z menoj. Slovenskih šol nimamo, rojaki na Koroškem se pismene slovenščine ne morejo naučiti in naravno je tedaj, če čitajo slovenski —, da jim dela posebno nekaj ovire, — in to so neznane besede. To sem videl povsod, pogovarjaje se s prostimi ljudmi na Koroškem. Videl sem doma, da zavoljo tega zapuščajo in ne pristopajo k „družbi sv. Mohora“ itd., ker vsega, kar berejo, ne razumejo popolnoma in jim ostane večkrat nejasno, ravno ker mnogih besed ne morejo zastopiti. Tedaj je po mojem mnenju prva naloga olikancu, da svojim bratom v tem pomagamo. Spustil sem se na delo, poprosil dva prijatelja pomoči in mislim, da se mi je povsem posrečilo. Mi trije izdamo v kratkem knjigo in ta bode tako uravnana. Prvi del bode obsegal najlepše slovenske pesmi, ki se najrajši pojó: nekaj koroških narodnih in okoli pet kratkih iz drugih slovanskih jezikov. Drugi del je mal, celo prosto in razumljivo uravnan slovar. Vse imenitnejše besede pismene slovenščine, ki so koroškemu narečju neznane, smo skušali kratko raztolmačiti ali 1. po izrazu v dijalektu se nahajajočem za to besedo ali pa 2. če ni izraza za to v dijalektu po kratkejši razložbi. Ker so v Gorotanu tri narečja, podjunsko, rožansko in zilansko, je slovar tako uravnan: Prvič stoji beseda pismene slovenščine, katero skušamo razložiti, zatem izraz nahajajoč se za njo v podjunskem narečju, potem izraz za njo rožanskega narečja in slednjič oni zilanskega. Pri razložitvi sem skušal le rabiti take besede pismene slovenščine, ki so Korošcem od doma znane. Pred slovarjem je prost uvod, kako slovar rabiti. Mi, ki smo ga sestavili, želeli bi le, da bi našel odziv v narodu na Koroškem, da bi ga upljivni rodoljubi skušali razširiti med narod po skupnej naročitvi, kajti prepričani smo, da mora delo veliko pomagati našej dobri stvari. Delo se bode tiskalo tukaj v Trstu v slovenskej

tiskarni. Iztis bode stal 40 kr. s pošto vred. Naročnino prejmele Rožan, Trst via san Michele 15. Te pesmarice se bo le toliko iztisov izdalo, kolikor se bo oglasilo pravočasno prednaročnikov; ona se bo dobila pri izdajatelju. Kdor tedaj želi iztis sprejeti, naj se v kratkem (pravočasno) oglasi, pozneje se ne bo moglo več vstreči nobenemu.

Kaj dela politika.

24. novembra — torej včeraj — so cislajtanski deželni zbori začeli svoje zborovanje. — V obeh delegacijah so obravnave tekle prav gladko; vojaki menda dobijo puške repetirke z manjšim streljivom. Kalnoky — minister zunanjih zadev — je dobil od obeh delegacij zaupanje. — V Berlinu je vse nekako potvarjeno: cesar je blizu 91 let star, cesarica tudi stara, boleha gospa, cesarjevič tudi smrtno bolen. Zatorej so tudi svečanosti, ko je ruski car Aleksander bil v Berlinu, bile bolj tihe. — Na Francoskem je vse napeto: prišle so velike podkupljivosti v najvišjih krogih na den. Nek Wilson, predsednika Grevyja zet, je v nje zapleten. Morebiti da se tam vse prekučne in pride spet kralj ali cesar na prestol. — Na Angleškem ne pridejo do mirú; neko nedeljo so več ko 400 delalcev zaprli. To bode javeljne pomagalo. Tudi Irci po vseh kotih protestujejo zoper ojstre nove postave. — Srbija se kaže Avstriji vedno prijazna; bulgarski knez Ferdinand vreduje svojo vojsko tudi po avstrijskem kopitu. — Rusija dela proti večeru in jugu vojiskine priprave. Ne ve se kam to meri. — Nad Abisinijsko v Afriki so Italijani poslali celo armado. — V Ameriki je menda na borzi velik „krah — polom“ in pride veliko ljudi ob svoje premoženje. Leta 1886 se je 19.994 ljudi iz Avstrije tje preselilo.

Gospodarske stvari.

Kaj storiti z drevjem, ki ga je sneg poškoval.

Sneg, ki ga je letos sem ter tje že na debelo padlo, poškoval je, kakor nam gospodarji tožijo, veliko drevja.

Kaj storiti, da se škoda kolikor mogoče zmanjša?

1. Na drevesih, na katerih so večje ali manjše veje popolnoma odtrgane, morajo se rane s kakim ostrim orodjem dobro oglatiti in s smolo ali z drevesnim voskom tako dobro zamazati, da zrak ne more do rane, in potem še dobro ovezati. Take veje pa, ktere so sicer od debela odtrgane, vendar se jih še velik del drži debela, morajo se prav varčno spet k debelu tako privezati, kakor so bile prej, in rana se mora tako obezati, kakor pri cepljenju.

2. Ona drevesa pa, na katerih je več vejic samo poškodovanih in ne od debela odtrganih, morajo se lepo obrezati, kakor se to večkrat zgodi, kedar hočemo kako drevo omladiti.

3. Če se prav dobro napravi to, kar smo zdaj omenili, in če se ravno mnogo vejic in celó vrh odreže, vendar se še mnogokrat zgodi, če je

namreč deblo nepoškodovano, da drevo spet lepo krono in lep vrh dobi in kasneje gospodarju mnogo koristi.

4. Dobro je znano, da so celó velika drevesa, ktera so bila s korenino izdrta, ali celó do zemlje pripognena, prav lepo rasla in rodila, če so se spet prav varčno vzdignila in dobro uravnala; in zatorej tudi priporočamo, naj naši gospodarji tudi to poskusijo, predno posekajo drevesa celó za drva. Ker se vendar izkoreninjena drevesa v zmrzli zemlji ne morejo lahko okopati, naj se s tem delom počaka do tedaj, ke dar bo zemlja spet tala, in do tistega časa naj se korenje dobro pokrije s prstjo in slamo, da ne pozebe in se ne posuši. (Nov.)

Za poduk in kratek čas.

(„Šolske Drobtinice“) izšle so v založbi R. Milic-ovi. Veljajo nevezane 1 gld., vezane v platnu 1 gld. 20 kr.; po pošti 10 kr. več. Priredil jih je nadučitelj g. Franc Jamšek, učiteljem, odgojiteljem in prijateljem šole v zabavo in poduk ter v spomin 25 letnice smrti Slomškega, škofa Lavantinskega. Na čelu je prav lepa podoba Slomškova; po kratkem uvodu in predgovoru sledi posnetek iz življenja Slomškovega od prve mladosti do groba. V predgovoru se bere: „Opozoriti učitelje po Slovenskem na (Slomškov) najbogatejši pomnožek slovenske literature, navdušiti jih za prvaka slovenskih pedagogov, pokazati jim preiskrenega domo- in rodoljuba ter jim srca ogrevati k hvaležnosti do preroditelja našega, do aposteljna Slovencev.“ Popisano je vse, kar je neumrljivi Slomšek pisal o domači odgoji otrok, o šoli, o učiteljih, o domoljubji in rodoljubji, o materinem jeziku, o petji in naposled dodanih je nekoliko Slomškovih pesem. Drugi del donša: „Učitelj začetnik. — Za koliko podpira šolska disciplina podučevanje? — Avancement ljudskih učiteljev. — Pospešujmo branje dobrih bukev med Slovenci. — Učitelji slovenski, zjedinito se tesneje.“ — Kakošen zdrav in za pravo omiko goreč duh veje v tej ličneji knjigi, naj pričajo sledeče vrstice, ki se beró na str. 11. „Prvi sad Slomškovega truda na šolskem polju so bile tako zvane nedeljske slovenske šole, v katerih se je podučevalo več ali manj v branju, pisanju, računanju in petju, in o katerih se po strokovnjakih trdi, da so v 10 letih za občno, tedaj narodno izobraženje ljudstva več storile, nego ultra-nemške šole v 50 letih, zakaj? — zato, ker so bile na narodnej podlagi osnovane, posluživše se izključljivo le materinščine, tega najizdatnejšega, ker naravnega sredstva.“

„O zavidanja vredni duhovniki, ki ste imeli srečo in čest imenovati modrega rodoljuba svojim špiritualom! — Pa ravno tako omilovanja vredni pripravniki, oziroma šolniki po Slovenskem, kateri še vedno zamanj pričakujemo svojega Slomškega, da bi radikalno prestrojil naša sedanja učiteljišča v smislu zdrave pedagogike, na podlagi neovrgljivega, vsem svobodnim in omikanim narodom svetega načela: Ljudska šola ima biti povsod in vsikdar podlaga narodnej omiki, tedaj izobraževališče naroda na narodnej podlagi. Take šole za narod, recimo narodne šole, imajo Nemci, Italijani, Francozje itd. Tudi mi, po omiki hrepeneči Slo-

venci jih hočemo, jih moremo, jih moramo doseči; naša ustava (konstitucija), še bolj pa naš vladar, potomec zarad pravičnosti posebno slovečega Habsburžana, sta nam porok zato: a „brez boja ni zmage“. „S združenimi močmi“ se mnogokaj pridobi; pravica še tudi dendenes zmaguje in bo tudi v tem prej ali slej — zmagala, posebno tedaj, ako se vsak na svojem mestu, v svojem delokrogu, možato trudi občezornega Slovence Slomškega tudi v vstrajnosti in delavnosti kolikor toliko posnemati.“

To knjigo vsem Slovincem, posebno pa gg. učiteljem živo priporočamo.

Smešničar.

Pred neko grajščino je po vrtu tropa svinj veselo rila in razmetavala. Grajšček zaupije: „Krištof! Čegave so pa te preklemane svinje, njih lastnik mora pač brezvesten, grd potepuh biti.“ Hlapec: „Milostljivi gospod, te svinje so vaše!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Centralni odbor naše kmetijske družbe je sklenil, pri finančnem ministerstvu se pritožiti, da sedanja gnojilna sol nima nobene gnojilne moči in je skorej za nič. Ako pritožba nič ne pomaga, ne bode si nihče te soli naročeval. — Zastran povodenj se slišijo žalostne reči. Višarski potok je med Žabnicami in Trgom nakopičil velike kupe proda; v Naborjetu je bila velika nevarnost; v Rožnej dolini je najbolj ropotal Ljubeljski potok in komaj so se Borovlje ubranile večje nesreče; največ je trpela Železna Kapla, potem Črna, Mižica, Prevalje, Guštanj in Kotlje. Cesta je na več krajih razdrta, mostovi skorej vsi pobrani ali oškodovani, nekaj lesenih hiš je pobranih, tudi nekaj živine je voda odnesla in še celo trije ljudje so prišli ob življenje: dva delalca in en žandarm. Ubogi ljudje so bili v groznem strahu. — Zapuščina rajnega knezoškofa Petra Funder znaša 25.698 gld. 65 kr. in sicer v gotovini je 85.841 gld. 23 kr., dolgov pa 60.142 gld. 58 kr. Čisti ostanek se razdeli na tri kose: Celovškim ubogim, žlahti in Krškemu škofijstvu. — Naša kmetijska družba ima 31 družbinih okrajev. Poprašala jih je, kaj mislijo o prikladi, katero je deželni zbor na žganje naložil. Izmed teh jih je 25 odgovorilo, da je ta priklada za kmete težavna. Vsi okraji pa so se izrekli, naj se prepove, žganje po menj kot 10 ali vsaj po 5 litrov prodajati. — Slišimo, da je ministerstvo zaukazalo, naj „Schulaufsichts-Organe“ poročajo, kako je v obnašo slovenske šolske mladine. Prej ko ne se je to zgodilo zavoljo interpelacije slovenskih poslancev v državnem zboru. Nek načelnik krajnega šolskega sveta pa je pravil, da on od tega nič ne ve, gosp. šolski voditelj „Schulleiter“ pa menda ima ukaz poročati o mladini. Ako je temu res, prašamo, ali krajni šolski soveti niso po postavi 8. februarja 1869 „Schulaufsichts-Organe“? Že popred vemo povedati, kako bojo gg. voditelji poročali. — Farna ves „Lipa nad Vrbo“ je bila 8. novembra v velikej nevarnosti. Pri „Rebrniku“ je navstal ogenj,

in le silnemu prizadevanju sosedov in viharju, ki je plamen od sosednih hiš odganjal, se je zahvaliti, da ni pogorela cela ves.

Na Kranjskem. Gosp. dr. Ivan Tavčar je družnikom sv. Mohorja dobro znan; on jim spisuje prelepo knjigo: „Slov. Pravnik“. Po nemških časnikih premlevala se je zadnja dva meseca s posebnim dopadanjem vest, da toži državno pravdnštvo dr. Ivana Tavčarja zaradi hudodelstva goljufije. Škodoželjno veselje pa je splavalo po vodi. Državno pravdnštvo je tožilo dr. Tavčarja, da je na korist svojega klienta nameraval oškodovati neke nemške državljane v Mogunci za sto márek (60 gld.). Državni pravdnik gosp. Pajk ni bil prepričan, ali je zatoženec kriv ali ne. Zato ni staviljal pozitivnega predloga na obsodbo, temveč se omejil le na to, da je prepustil sodišču izreči se, ali je gosp. dr. Tavčar kriv zločina, kterega ga dolži obtožni spis, ali ne. Sodišče je spoznalo, da je dr. Tavčar popolnoma nekriv, da je kot vesten odvetnik v interesu svoje stranke, katero je zastopal, bil dolžen, tako ravnati kakor je ravnal. Slava vrlemu odvetniku dr. Tavčarju. — „Katoliško Bukvarno“ in „Katoliško Tiskarno“ v Ljubljani je vsled dovoljenja c. k. deželne vlade za Kranjsko prevzelo v svojo last in upravo „Katoliško tiskovno društvo“. Družbo in oba imenovana njena zavoda priporoča dobrohotnosti p. n. občinstva odbor. — V Kopanji pod Šmarjem se je ustanovila „družba treznosti“. Slava! Slovenci posnemajte ta lepi izgled! — Občinski zastop na Bledu sklenil je v svoji zadnji seji, da se ob nedeljah in praznikih žganje ne sme prodajati. Nadejamo se, da bodo ta izvrstni sklep posnemale tudi druge občine in da ne bode ostal mrtev le na papirju! — V saboto 12. oktobra — je prišlo 5 jezuitov v Ljubljano, med njimi so trije Slovenci: Staré, Doljak in Kos. Ogmorna večina prebivalcev jih je srčno vesela. — V Ljubljani je med mesarji boj zastran mesne cene. Nekteri prodajajo kilo po 50 kr. Velik boj bode med mesarji drugi mesec, ko bode razpisana dražba za meso za tukajšnje vojaštvo, pri kateri se bodejo, kakor se sliši, stavile jako nizke cene. V Celovcu imamo za meso tudi še višo ceno, pa se nihče ne gane. — V Preski pri Litiji je nek posestnik svojo ženo tako pretepal, da je umrla. Zapustila je troje otrok, hudobneža pa je žandarmerija odpeljala v zapor. Prej ko ne spet prekleti šnops! — Gosp. Franc Levstik v Ljubljani je umrl v 57. letu svoje starosti. Bil je učen jezikoslovec, vnet rodoljub in zvest katoličan. Dolgo je hudo bolehal, prejemal večkrat sv. zakramente in se tako pripravljal na srečno smrt. Bog mu daj nebesa!

Na Štajerskem Blizo Ribnice se je v Dravi na skali razbila šajka; dve ženski ste se utopile, šest možakov se je pa srečno rešilo. Med njimi je Korošec Lovre Plavnik iz Pliberka. — Umrl je včeraj popoldne č. gosp. župnik Videmski, Dragotin Ripšl. Ranjki je le malo časa bolehal. Bil je blag duhovnik, vzoren domoljub slovenski, vrl sadjerejec in tudi slovenski pisatelj. R. I. P.! — V Gorenjih Velicah je neka dekla v nekem brezdu našla človeško truplo. Komisija je našla, da je to Mart. Murjak, ki se je 28. majnika zgubil, da nihče ni vedel kam. Zaprli so brata rajnega, ki je na sumu, da ga je ubil. — Gg. učitelji Celjskega okraja so za svojega zastopnika v okrajnem

šolskem sovetu dvakrat zaporedoma volili gosp. Brezovnik-a, učitelja v Vojniku. Pri drugej volitvi so gg. učitelji moško rekli: Postava nam daje pravico volitve, imenovanec je vzgleden učitelj in vsega zaupanja vreden. Šolske oblasti dosledne volitve tudi drugič niso potrdile. Vsled tega so se denes za letos tretjikrat zbrali, da imenujejo „vladi“ in učiteljem ljubega zastopnika. Izmed 22 glasov jih je 14 dobil vrli g. Koderman, nadučitelj v Frankovlji blizo Vojnika. Take svobode se veselijo gg. učitelji. — V Malih Braslovčah so ponočnjaki dva tovarša prav dobro omlatili in očeta, ki je sinu na pomoč priletel, tako otepli, da je drugi den umrl! Groza in sramota!

Na Primorskem. V Goriški deželni šolski sovet imenovani so gg.: Stolni prošt Jordan, profesor Marušič in pa šolska svetnika Schreiber in Pantke. — Svitli cesar so podarili pomorskej kopelji za bolnike v Gradu 6000 gld. iz dobička XXV. državne loterije za dobrotne svrhe. — Odbor polit. društva „Edinost“ razpisuje v „Edinosti“ službo urednika temu listu s 1. januarjem 1888. Ponudbe naj se dopošljejo do 1. decembra.

Po drugih deželah. Ruski inženir Rückteschell je izumil novo streljivo, katero daleč prekosi navadni smodnik ali strelni prah. Iz Petrograda javljajo, da je poznati Krupp ponudil izumitelju dva milijona mark, ako mu proda tajnost iznajdbe. Inženir je ponudbo odbil ter izjavil, da je isto že nekej vladi prodal. Ali bojo mar naše kanone in puške, ki so požrle toliko denarjev, morebiti za nič? — Stare desetake od 15. jan. 1863. leta, kdor jih še kaj ima, zamenja naj do 31. dec. 1887, sicer mu zapadejo popolnoma; kdor bi se kasneje oglasil, zamudil bo in ne dobi ničesa. — Iz c. kr. poštne hranilnice. Pred seboj imamo te dni razposlano okrožnico imenovanega zavoda. Ista objavlja neke poštne uradnike zadevajoče vodilo gledé sklepanja računov. Potem priobčuje izkaz o prometu v mesecu oktobru. Vložilo se je 428.988krat v znesku 58.198.642 gld.; od tega pride na Štajersko 21.309 vlog za 2.431.510 gld., na Koroško 5.610 vlog za 594.241 gld., na Kranjsko 4.641 vlog za 541.801 gld., na Primorsko 6.754 za 917.416 gld. Vrnili so pa 141.842krat za 57.813.212 gld.; od tega na Štajerskem 4.057krat za 1.274.247 gld., na Koroškem 935krat za 171.517 gld., pa Kranjskem 775krat za 130.318 gld., v Primorju 2.551krat za 928.332 gld. Od 12. jan. 1883 se je 13.583.577krat vložilo skupaj za 1.347.295.295 gld. 51 kr., a izvzelo 4.094.423krat v skupnem znesku 1.303.036.931 gld. 05 kr.; preostalo je torej v hranilnici čistih 44.258.364 gld. 46 kr.

Družba sv. Mohora.

V seji dne 16. t. m. sklenil je odbor družbe sv. Mohora, prihodnje leto poleg drugih v koledarju naznanjenih peterih bukev podati svojim udom Tomaža Kempčana knjigo: „Hodi za Kristusom“. Knjiga se sama priporočuje, saj je za svetim pismom najznamenitejša in najbolj razširjena; iz nje učili so se svetniki, hvalo jej izrekli najduhovitejši možjé. Kar pa bode slovensko izdajo našo še posebej priporočilo je to, da se je nje

prestavljalca, č. g. Andrej Kalán, vedno prizadeval zadéti misel in duha latinskega izvirnika in je iz tega namena rabil poleg dosedanjih naših prestav še izdaje drugih slovanskih narečij.

Knjiga bode imela tudi dodatek sploh navadnih mešnih molitev, povzetih iz spisov Tomaža Kempčana samega, in izide zato v menjši obliki, tako da jo bodo mogli udje lahko v cerkev jemati.

Odbor.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Ant. Wakonig, podvodja v Marijanšču, je dobil izpraznjeni Strasburški kanonikat. — Č. g. Andrej Aplen pride za administratorja v Šent-Jakob v Rožni dolini; — č. g. grejo za provizorje: Jož. Obereder k sv. Jožefu na Trati, o. Robert Hardy v Dobrije, Jak Prucha v Zabrdece. Za kaplane so prestavljeni: Č. g. Karol Jungwirth k sv. Lenartu v Lav. dolini, Karol Matlakiewicz v Motnico in Franc Veliszig k Fari pri Prevaljah. — Umrli je gosp. Anton Oraš; župn. v Vovbrah R. I. P.!

Žitne in živinske cene so ostale pri starem; žalostno za kmete!

Loterijske srečke od 19. novembra.

Line	6	4	39	61	16
Trst	60	65	73	48	69

Oglasila.

Kmetija v Pustrički fari, Grebinjski občini, v sredgorji Brezja, se prostovoljno proda za 3500 gld. z inventarom vred. Grunta je za 43 oralov, setve 40 birnov, travnika 5 oralov, lesa in stelje dovolj. Več se zve pri Birbaumerju na Grebinjskem bregu.

Mežnarska in orgljarska služba v Škočidolu bo prazna ob novem letu, Nastopiti se mora 1. januarja 1888. Kdor hoče te službi dobiti, mora obe opravljati. Kdor želi kaj več izvedeti, naj se obrne na cerkveno predstojništvo v Škočidolu, pošta Föderlach.

Učenec se v neko tukajšno špecerijsko štacuno sprejme. Slovenci imajo sprednost. Več o tej zadevi se izvé pri odpravnistvu „Mira“.

Vino. Kterikoli želi: 1. Refoško vino iz sušenega grozdja za buteljke: kasnivo za želodčevo slabost, ozdravo človeških živcev, liter po 40 do 50 kr. — 2. „Teran“, tanina bogato vino za kolero, urogenitalno boleost, liter po 30 do 32 kr. — Pravo bržanko — belo okusno močno vino, ki prežene vsaki mráz — liter po 19 do 20 kr.; naj se oglasi v Ríemanjeh (duhovniji) štacijon Boršt via Divača-Hrpelje. Pošiljatev se vrši v sodceh od 50 litrov. Najugodnejši bode, ako naročnik svojo posodo pošlje.

Posestvo, ki ima hišo, skedenj, stug in hišni mlin, ter obsega 23 oralov lepo uravnanega zemljišča, je na prodaj. Več se zve pri Rovinjaku, občina Svetnaves, pošta Unterbergen.

Orgljarsko ali tudi mežnarsko službo želi takoj prevzeti mladeneč, kateri je z dobrim vspehom dovršil orgljarsko šolo. Oglasila naj se blagovolijo poslati na ime: Lokan Filip na Vranskej muti pri Celju.

Delavci

vsake vrste se sprejemljejo pri Dravskih stavbah blizo Velikovca, pri Aninem mostu in pri Mohličah. Plača je dobra in dela bode delj časa.

Podjetje Dravskih stavb:

Rainer in Pinterič.

Pravo dolensko vino

se toči in tudi v veči meri, po 20 litrov in več, od hiše prodaja v gostilnici

„pri Teti“

v Celovcu, Fröhlichove ulice blizo Merlina.

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani.

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda Dr. E. viteza Štöckla, c. k. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčeve in trebušne bolezní, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridjan). — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 26 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzioli v Rudolfovem in večina lekarn na Štírskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. — Na Koroškem. Celovec: Thurnwald. — Pljberk: Schmid. — Trg (Feldkirchen): Zwerger. — Breže (Friesach): Aichinger. — Spital: Ebner. — Trbiž: Siegel. — Beljak: dr. Kumpf, Scholz. — Volsperg: Hut.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.15.